

Det sidste ord

Gennem porten og hen ad vejen

KATJA GOTTLIEB, NÆSTFMD. I DANSKLÆRERFORENINGENS FOLKESKOLESEKTION, FORFATTER OG FHV. LÆRER

“Man går ind gennem den store port fra gaden og passerer et par vagter, der sidder og læser aviser eller holder øje med, hvem der kommer og går. [...] når man har prøvet det et par gange, er det slet ikke svært at finde ud af.”

Det er Janus, der går gennem den port. Og selvom vi står her i begyndelsen af et nyt år, er det ikke ham den gamle, romerske Janus med de to ansigter, jeg tænker på. Men den Janus, som er fortæller i Rifbjergs debutroman *Den kroniske uskyld*. Nogen vil huske, at porten, Janus går gennem i romanens 12. kapitel, fører ind til hospitalet, hvor hans bedste ven, Tore, er indlagt på ubestemt tid efter et sammenbrud. Det sammenbrud, der fulgte i kølvandet på kæresten Helles tragiske selvmord. Bedst som alting var lige ved at springe ud, og det hele i virkeligheden skulle til at begynde.

På medicinstudiet ved Syddansk Universitet har man indført et fag, der hedder narrativ medicin. Det er sikkert komplekst, men kort fortalt skal de studerende læse skønlitteratur for at blive bedre til deres fag. Blandt andet fordi litteraturen gør dem

bedre til at lytte og fortolke. Og fordi litteraturen kan sætte ord på noget af det, som i virkeligheden dårligt kan siges.

Rifbjergs roman er blevet læst af generationer, der som Tore og Janus er gået ind ad skolens porte som små drenge med slunkne rygsække og sommerhår. Når de gik ud igen, var det som unge mennesker med bagagen fuld af noget, vi måske ikke umiddelbart kunne se direkte omsat i et nytteorienteret fremtidsliv, hvor man skal virke på et arbejdsmarked. Hvor man har skullet blive til noget.

Men man kan sige, at skolen er en af de porte, vi alle går gennem, og det, vi skal lære der, er alt det, vi ikke kan lære andre steder. Det, vi skal bruge, for at kunne indgå i det fællesskab, som det offentlige liv er. Uanset om vi så bliver læger eller lærere. Jeg ved ikke, om de studerende på medicin skal læse *Den kroniske uskyld*. Men jeg ved, at litteraturen er noget af det, der er godt at have med sig på vejen videre i det liv, der ikke bare er et arbejdsliv, men et menneskeliv af den slags, der både kan være vidunderligt og ind i mellem helt ubærligt, men hvor vi helst skal blive til nogen. ■

Det sidste ord
skrives i 2018 på skift af

KATJA GOTTLIEB
FLEMMING KLOSTER POULSEN
TINE BYRCKEL

